

SAMMANFATTNING – STRATEGIER, MÅL OCH ÅTGÄRDER TILL 2020

Målområdena följer avfallstrappan och avfallens flödesprocess. Då avfallshanteringen till stor del styrs av nationella mål ansätts strategier som tydliggör Hälsinglands sätt att omsätta detta med mål som anger den nivå avfallshanteringen avses vara på år 2020.

En del strategier och mål pekar på fler än ett målområde och återkommer därför i flera rutor. I slutförslag kan strategier och framförallt mål begränsas och struktureras så att målen ej upprepas. Utgångsår är om inte annat anges 2013. Målnivån sätts gemensamt i Hälsingland vilket kan leda till att kommunerna måste arbeta olika mycket för att nå målen beroende på utgångsläget. Det är inte alltid målen visar på en förbättring utan det kan peka på en förvaltning av nuvarande nivå (som är bra).

Det är viktigt att tidigt få en dialog och harmoniering med kommunens budget- och planeringsprocess.

Ansvar: AH = Samarbetsorganet Avfall Hälsingland, bestående av renhållarna för hälsingekommunerna
 RR = Respektive Renhållare
 MN = Miljönämnden eller motsvarande
 SN = Stadsbyggnadsnämnden eller motsvarande
 KN = Kostnämnden eller motsvarande
 KS = Kommunstyrelsen

Kursiv text lokala åtgärder.

STRATEGIER	MÅL 2020 (jämfört med år 2013)	ÅTGÄRDER	TID o ANSVAR (för åtgärd)
Övergripande			
<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla information och kommunikation med återkoppling till hushåll • Kommunen ska vara ett föredöme gällande förebyggande, återanvändning, källsortering av hushållsavfall och hantering av farligt avfall • Prioritera mindre klimatbelastande transporter • Avfallshantering ska ingå som en naturlig del i kommunens samhällsplanering • Arbeta med incitament som stödjer avfallsplanens mål 		<p>H1. Ta fram informations- och kommunikationsplan för uppfyllande av strategier och mål i hela avfallsplanen.</p> <p>H2. Fortlöpande sammanställa, analysera och delge nyheter från nationell/regional nivå till lokal nivå samt vid behov initiera utbildnings- eller informationsinsatser.</p> <p>H3. Ta fram rutiner för att avfallshantering kommer in tidigt i kommunens planärenden.</p>	<p>2015 AH</p> <p>2015-2020 AH</p> <p>2015 RR</p>
Förebyggande av hushållsavfall <i>Det vill säga det arbete som sker innan avfall uppstår inklusive återbruk</i>			
<ul style="list-style-type: none"> • Fortsätta att använda samt utveckla återvinningscentraler som en plats för återbruk • Förebyggande av avfall och återanvändning av produkter ska alltid prioriteras • Påverka konsumtion och attityder särskilt rörande vikten av att minska matavfall 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Minst 75 % av hushållen ska vara ganska eller mycket nöjd med möjligheten att lämna till återbruk vid ÅVC (ej mätt tidigare) 2. Matsvinnet per portion ska minska i kommunal offentlig verksamhet (nivån bestäms i samråd med kommunernas kostorganisationer) 	<p>H4. Utveckla mätmetod och rutiner för uppföljning av mängder till återbruk.</p> <p>H5. Arbeta för att minska svinnet av matavfall i kommunal offentlig verksamhet inklusive mätmetoder för uppföljning.</p>	<p>2015 AH</p> <p>2015-2020 KS</p>

Källsortering hushållsavfall <i>Det vill säga det arbete som hushåll och företag utför när avfall uppstått och det ska sorteras rätt</i>			
<ul style="list-style-type: none"> • Det ska vara enkelt att sortera och lämna sitt avfall • Matavfall ska källsorteras • Identifiera de mest frekventa avfallsslagen och öka servicen för insamling av dessa • Arbeta för att återvinningsstationerna är estetiskt tilltalande, välstädade och har god tillgänglighet • Bevaka utvecklingen gällande fastighetsnära insamling av förpacknings- och tidningsmaterial och vid behov initiera insatser 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Mängden insamlat kärlavfall ska minska till < 210 kg/person 4. Farligt avfall samt elavfall ska inte förekomma i kärll- och säckavfallet 5. Förpacknings- och tidningsmaterial ska på sikt inte förekomma i kärll- och säckavfallet. Till 2020 ska mängden understiga 70 kg/person (98 kg år 2012). 6. Minst 75 % av hushållen ska vara ganska eller mycket nöjd med information om sortering av hushållsavfall (67 % år 2013) 	<p>H6. Utredda behov av service för insamling av material (plast, metall, etc) som inte går under producentansvar.</p> <p>H7. Utveckla insamlingssystem av textil till återbruk och återvinning.</p> <p>H8. Införa källsortering av förpacknings- och tidningsmaterial i samtliga kommunala verksamheter.</p>	<p>2015 AH</p> <p>2015 AH</p> <p>2015-2020 KS</p>
Farligt avfall <i>Det vill säga insamling, transport och behandling av utsorterat farligt avfall</i>			
<ul style="list-style-type: none"> • Det ska vara enkelt att sortera och lämna sitt farliga avfall • Identifiera de mest frekventa farligt-avfalls-slagen och öka servicen för insamling av dessa • Öka kunskapen kring farligt avfall bland hushållen • System för insamling och mellanlagring av farligt avfall ska vara säkert och uppmuntra till hög insamlingsgrad 	<p>Se mål 4</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Minst 80 % av hushållen ska vara ganska eller mycket nöjd med information om sortering av hushållens farliga avfall (75 % år 2013) 8. Minst 80 % av hushållen ska vara ganska eller mycket nöjd med tillgänglighet för att lämna hushållens farliga avfall (69 % år 2013) 	<p>H9. Förstärkt information till hushållen om hantering av farligt avfall inklusive mediciner och vattenbaserad färg.</p> <p>H10. Utveckla metoder för säker hantering och förbättrad servicenivå för insamling av farligt avfall (inklusive elavfall).</p> <p>H11. Utveckla tillsynsrutiner för uttjänt elektronik.</p>	<p>Tidssätts och planeras i åtgärd H1 AH</p> <p>2016-2019 AH</p> <p>2015 MN</p>

Matavfall <i>Det vill säga insamling, transport och behandling av matavfall</i>			
<ul style="list-style-type: none"> Energi och näring i källsorterat matavfall ska nyttiggöras i enlighet med nationella mål/krav. Erfarenheter ska återföras till hushåll 	<p>9. Minst 50 % av matavfallet ska källsorteras. Målet är att insamlat matavfall skall energiutvinnas utifrån bästa möjliga klimatnytta och återförsl av näring ska vara påbörjad</p>	<p>H12. Se genomförandeplan matavfall.</p>	
Grovavfall <i>Det vill säga insamling, transport och behandling av grovavfall</i>			
<ul style="list-style-type: none"> Hushåll ska kunna lämna grovavfall på ett enkelt sätt 	<p>10. Minst 70 % av hushållen ska tycka att det är ganska eller mycket enkelt att lämna eller på annat sätt bli av med grovavfall (69 % år 2013)</p> <p>11. Minst 90 % av hushållen ska vara ganska eller mycket nöjd efter besök vid kommunens återvinningscentral</p>	<p>H13. Utreda behov av insamlingssystem för grovavfall anpassade till förutsättningar i Hälsingland, landsbygd och skärgård.</p> <p>H14. Analysera behov och anpassa service ÅVC.</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Insamling av ris. Ris behövs till Söderhamns biogasanläggning. Lokal åtgärd för Söderhamn.</i> 	<p>2019 AH</p> <p>2015-2020 RR</p>
Latrin och slam från enskilda brunnar <i>Det vill säga insamling, transport och behandling av latrin och slam från enskilda brunnar</i>			
<ul style="list-style-type: none"> Följa och anpassa verksamheten utifrån den nationella utvecklingen Säkerställa god arbetsmiljö vid latrin och slamtömning 	<p>12. Antalet latrinkärl ska minska med minst 50 %</p>	<p>H15. Införa taxa som styr mot en minskad användning av latrinkärl.</p> <p>H16. Informera om alternativ till latrinkärl och utöva erforderlig tillsyn.</p>	<p>2016 RR</p> <p>2016 MN</p>

Nedlagda deponier			
<ul style="list-style-type: none"> Arbete med undersökning och åtgärder av nedlagda deponier ska ske i samråd mellan kommuner och länsstyrelse 	<p>13. Alla nedlagda kommunala deponier med riskklass 1 och 2 ska vara undersökta enligt MIFO 2¹ och behov av åtgärder fastställda. Ett åtgärdsprogram ska tas fram inklusive ansvar och finansiering</p>	<p>H17. Initiera en regional samverkansgrupp kring nedlagda deponier.</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Kommunens prioriterade deponier ska bedömas enligt MIFO 1 senast 2015 (berör Ovanåker och Söderhamn)</i> <p>H18. Genomföra MIFO 2 av de deponier där det behövs.</p> <p>H19. Framtagande av åtgärdsprogram för nedlagda kommunala deponier inklusive ansvar och finansiering.</p>	<p>2015 KS</p> <p>2016-2020 KS</p> <p>2018-2020 KS</p>

¹ MIFO fas 1 är en orienterande studie. Riskklassningen av området görs utifrån besök på platsen och tillgängliga uppgifter om vilken verksamhet som bedrivits, vilka ämnen som hanterats m.m. MIFO fas 2 är en översiktlig undersökning av föroreningssituationen på platsen. Syftet är främst att kontrollera om det finns föroreningar och i vilka halter dessa förekommer samt spridningsvägar.